

Mattup ki Pool yi riije a don a Epez

En urzi k'ono don kun t'oone adda mattup ettiyo

Ette mattup ki Pool yi riije a don i ziipe addan a Isa a geeger k'Epez. Mattup ette yi riije aame yon adda danɗa a geeger Room.

Pool a torguwadi ere ki sirwe y'iiney Epez man, y'an di gizite Rabila Majjaanawa a Yawudiyagi don anɗenno. San y'a-gime y'a aahe, wo y'an di ruute san y'a kima. Aame yi gime a torguwadi ere k'aduwe man, y'a likke ozzine ado, y'an di kazita Rabila Majjaanawa a duwo pay.

Adda mattup ette munda wede Pool yi rootiyo enno: Raa y'in oodibe ita ki munda wede ombide y'ize ti beehiykadi. Gen i-kaza suldi pay Raa y'a ti'n t'ogiya don a kandaane ise don a siido, inkino Isa Almasi y'a koona mozigo. Wo Pool yi rootiyo son, kane don i ziipe addan a Isa gen, an di lekke onaman soo, aa zemba, kane an ki roote ye en Yawudusu wo en Yawudusu ye me. Aduzan yon soo, Meeda siitandani danjal. Pool yi rootiyo son mummino an kule ti erewo an di lekke me, mummino inni an an d'ise a maawan me, wo son mummino bulagi an an d'ise a galmaawan me.

Toose ki Pool

¹ Mattup ette i raaniya nuɗ Pool wede zina k'Isa Almasi, aa Raa yi dehu, a kune dɔŋ ki Raa a Epez* wo kun seedu zakidɪ a urzi lekkiyo kettiyo kaɗ soo t'Isa Almasi.

² Geɗ beeko ti toose ki Meegin Raa wo ti Galmeega Isa Almasi i koona eggun.

³ In amma Raa, Meeki Galmeegin Isa Almasi, y'in d'ele beeko ere pay iido ti kandaane t'urzi k'Unde Raa kono kine in lekkiyo kettiyo kaɗ soo t'Almasi.

⁴ T'urzi k'Almasi Raa y'inni biire a yode ti poone t'ume y'a okkima duniya botto too, kono in di lekke dɔŋ kamilen, daa k'oldiko munda a edayɪ me.

⁵ Ti geyyisadi Raa yi dihe ti poone too y'in di'n ise inɗizɪ t'urzi k'Isa Almasi. Geɗ a beehiykadɪ yi dihe y'in di'n ise inɗino me,

⁶ kono in di t'imme goolikadi ere meeda, wo beekadi ere y'in elo ti mozuwo kono in lekkiyo kettiyo kaɗ soo ti Ulɪ yon yi y' giyye baadan.

⁷ Raa y'in ti'n uɗɗe t'adda k'oldiko ti puuzo ere k'unto k'Ulɪ, in d'uune tambobino a doopidadin ere in aa ti diipida a urzizɪ. Geɗ Raa yi dehu y'in di k'ize laale wede baadan ki beekadi.

⁸ Raa ti beekadi ere daa doozyo gette, y'in d'elo suuniyo k'ono wo ti eego soodo a elkiso pay,

⁹ kono in di suune munda wede ti kaaga ombide geɗno, munda wede yi dihe y'aase ti poone t'urzi k'Isa Almasi.

* **1:1 1.1** Torguwo ki Pool a Epez, kun wollo adda mattup ki Naabo dɔŋ zina 18.19-21; 19.1-40.

¹⁰ Aame onniyo t'îida maŋ, y'a-t'ogiya sulďi đoŋ pay y'ikkima, ise a kandaane ise a siidfo toŋ, a t'isa mozigo soo yode Isa Almasi, gettiyo elkisadi te.

¹¹ Raa y'isiyo sulďi pay aa addi i dehu, inċino maŋ y'inni biire aa yi dihe ti poone too in t'ise đoŋzi, kono kine'ŋ in lekkiyo kettiyo kaŋ soo t'Almasi geŋ, aggađiŋ toŋ ede a sulďi đoŋ Raa yi ruute y'in t'ela me.

¹² Y'ize inċino kono kine đoŋ ki poone in ziipe elkisađiŋ a Almasi geŋ, in di t'imme goolikadi ere meeda.

¹³ Kune toŋ kun ziipe addugun a Almasi aame kun illiga ono đoŋ đerec, Rabila Majjaanawa ere un d'ele uttiyo. Inċino maŋ Raa y'un d'ele Unde Kamilen ere yi ruute ti kaaga y'an t'ela đoŋzi. Tode gette munda wede y'un di'n iigire, i-kaza kune ki yode,

¹⁴ gette barta ere ki poone ki sulďi đoŋ Raa y'in boohiyo saŋ y'in t'ela. Sulďi geŋ in t'oona aame adđiyadiŋ t'adda k'oldiko t'a t'îida a munda wede Raa yi dehu maŋ. Inċino geŋ in di y' t'imma kono goolikadi.

Tondiyo Raa ere ki Pool

¹⁵ Ti sulďi pay geŋ, nun n'a illiga soŋ a lekkiyagun ere kun zaapu addugun a Galmeega Isa, wo kun'ni geyyiso đoŋ pay ki Raa me,

¹⁶ inċino ni rootiyo koduwo a Raa daa puukiyo kono kune, a tondiyado a Raa gette sundugun ni gi di sedđiyo ye.

¹⁷ Ni tondiyo Raa wede ki Galmeegin Isa Almasi, yon geŋ Meega goole a jiire, kono y'un

t'eele suuniyo k'ono ettiyo t'urzi k'Unde Kamilen t'un di y' kiza, kun di y' suuna koduwo Raa me.

¹⁸ Ni tondiyo Raa sey y'un t'ohon biza k'ulbugun kono kun di suune a zaapu k'elkiso ere tuuku yon y'unni wiike te, wo son kun di suune laale wede baadan ki goolikadi yi boohiyo a donji.

¹⁹ Wo ni tondiyo Raa son kune kun di suune toogadi tan miibi meeda t'a jiiire suldi pay, wo mummino ti naabiya a tukki kine don i ziipe addin a yode me. To toogo gettin ere Raa y'in di gize tuddi a kine,

²⁰ wo ere a niibe a tukk'Isa Almasi, aame yi ti y' bilde ti diine don unto, y'a ti y' guune a ammidadi a mozikadi a kandaane[†].

²¹ Inkino man y'a ti y' ziipe goole t'ekki don pay an d'ede urzi ki dokkiyo, t'ekki don pay deero, t'ekki don pay an d'ede toogo, t'ekki mozagi pay, wo t'ekki wede tuuku sundi ti molo don adda duniya ankenno ise ere ki daana ton man.

²² Raa yi di'n ele suldi pay a beezi wo yon t'eedan[‡]. Wo y'a ti y' ziipe goole t'ekki don pay ogiyo ti sundi.

²³ Kane gen tudde k'Almasi, suldi don pay adda k'addi wo a tuddi gen a tukki kane ton ede, yode wede suldi don pay adda k'adde wo a tudde Raa gen a tukki yode ton ede kay.

2

[†] **1:20 1.20** Kun wollo adda mattup ki Soom 110.1. [‡] **1:22 1.22** Kun wollo adda mattup ki Soom 8.7.

Uttiyo t'urzi beeko

¹ Kune'ŋ ti kaaga eggun aa unto a ɗaana Raa me kono kun aa ti diipɗa a urzizí, wo kono k'oldɗikagun gettiyo.

² Kune ti kaaga kun likke adda k'oldɗiko, kun diine urzi lekkiyo duniya, kun diine ita Mohita i lekkiyo a diine kandaane ti siido, tode siitan ti naabiya ankenno adda k'adde ɗonj i-ti toogiyo a yode Raa.

³ Kine pay enno tonj ti poone kine aa kane, in likke a lekkiyo ere oldo aa tuddin ti dihe, in d'ize munda wede aa addin i dihe a elkiso ere oldo gettiyo. Derec, kine t'ume k'ehiyadinj too minj kine ɗonj ulpi, booro Raa t'inni ziida aa kane ongo pay.

⁴ Wo ɗe Raa yonj ōoniyo t'isiyo k'adde koduwo, injkino manj kine y'in di'n giyye baadanj,

⁵ kine ɗonj ti kaaga aa unto a ɗaanadi kono in aa ti diipɗa a urzizí genj, Raa y'in d'ele lekkiyo t'urzi k'Isa Almasi. Genj ti beekadi Raa y'un di'n utte me.

⁶ Kine Raa y'in ti'n bilɗe ti yode Almasi soo, wo y'in ti'n guune a kandaane a sirpadi kono in lekkiyo kettiyo kanj soo t'Isa Almasi.

⁷ Raa y'in di gize beehiykadi t'urzi k'Isa Almasi, kono yi dihe y'a kize a duwo k'ozzinagi ɗonj ki ɗaana ki daayum, laale wede i jiire ki beekadi me.

⁸ Derec, ti beeko ere ki Raa wo t'urzi zaapu k'addugunj a yode genj, kun d'uune uttiyo. Kane suldi pay genj un ele Raa, ti toogo kune ye.

⁹ Uttiyo gette kun t'uune kun ki niibe munda ye, genj un k'ede urzi ki koliyo tuddugunj ye.

¹⁰ Derec, kine naabo yode, y'in ikkima kono in di lekke kettiyo kanj soo t'Isa Almasi, in di naabe naabo ere beehiye Raa y'ilke ti poone kine in d'ozire eego.

Kine pay kanj soo a urzi k'Almasi me

¹¹ Kono kamo kune donj t'ume k'ehiyagun min Yawudiyagi ye, an unni waaku donj daa walfu ponde, wo kane Yawudiyagi an di'n waaku donj i walfu ponde, ki too manj walfu ponde ere an walfu gette, tod'te an isiyo a urzi tudde.

¹² Kun elko, ti kaaga kune dokki t'Almasi me, kune'ŋ donj ti paate, donj siido k'Izirayel ye. Taasuwa ere Raa yi gitte ti donji wo munda wede yi ruute y'an t'ela genj, kune adda ye. Kun likke adda duniya munda wede kun di zaape elkisagun eego umbo, kune Raa kun ki y' zuune ye.

¹³ Ti kaaga kune dokki ti Raa me, wo ankenno kune gopponj ti yode kono kun lekkiyo kettiyo kanj soo t'Isa Almasi, yode wede puuzadi t'ibi kono kune.

¹⁴ Yode Almasi y'in d'iido toose, kono ti kaaga Yawudiyagi ti donj Yawudiyagi ye genj, kane ahuntu si-siidanj. Wo yonj y'in di'n ukkiye, olmide tudde a diinayin aa waaya, t'urzi k'unto yode waaya gette y'a-dihima mentu, y'in di'n ukkiye kanj soo.

¹⁵ Oogoro Yawudiyagi ti suldi donj an isiyo pay adda genj, y'an ize mendanj. Y'ize inkino kono yi dehu Yawudiyagi ti donj Yawudiyagi ye genj, y'an ise ita duwo soo. Kane kettiyo ti yode genj, an

t'ize soo baa ita d'uwu aware. Gen in'kino y'an d'ele toose.

¹⁶ T'urzi k'untadi ekk'undumu wede zaapu t'ekki bakadi kan tontilko gen, ita don sire gette y'a ti'n gimo an t'ukkiye an t'ize tudde soo, wo pay an t'ize taasa ti Raa. In'kino man olmide tudde a t'ize umbo y'a-t'iide.

¹⁷ Gen Almasi y'iido k'adda duniya y'un di gizite Rabila Majjaanawa ki toose a kune don dokki i ki suune Raa soo danjal ye, wo a Yawudiyagi don goppon ti yode Raa pay*.

¹⁸ T'urzi k'Almasi, kine pay Yawudiyagi ti don Yawudiyagi ye, in d'ede urzi in d'ette ki sirpa Meega Raa ti toogo k'Unde Kamilen ere soo gettiyo.

¹⁹ In'kino man kune don Yawudiyagi ye ton man, kune torgagi ye, don ti paate ye. Wo kune'n ti don ki Raa kan soo, kune don ti biza bumbu Raa aa ongo pay.

²⁰ Kune'n mongali k'oozige boy, don zina k'Isa ti nebiyagi mongali ki zaapu k'ita boy, wo yode Isa Almasi batum mokkolo ere majjaanawa a jiire k'oozige boy.

²¹ T'urzi yode boy yi-lekkiyo zakidi, yi koliyo k'awwa kono a t'ise boy kamilen ki Galmeega Raa.

²² Gen t'urzi lekkioy kettiyo kan soo t'Almasi gen, kune ton kun t'ize mongali k'oozige boy. In'kino man ti don ongo i ziipe addan a Isa, kun t'ize boy wede Raa yi-lekkiyo adda, t'urzi k'Undi.

* **2:17 2:17** Kun wollo adda mattup ki Ezayi 57:19.

3

Pool yi kazita ono Raa a don Yawudiyagi ye

¹ Kono kamo aame nuñ Pool eñ n'elkiyo a naabo ere Meega Raa y'ize gettiyo mañ, ni di y' tondiyo, nuñ an ni ziidfa dangay miñ kono ni gizite rabila k'Isa Almasi a kune don Yawudiyagi ye geñño.

² Kune kun suune, wo kun illiga naabo ere Raa y'o ele t'urzi beekadi, n'aase kono ki noogiyagun.

³ Elkiso ere ti kaaga Raa yi t'iili ombide adda k'addi gette, anken y'o ti-gize n'a ti zuune, aakede n'un riije boolon enño.

⁴ Aame kun garey geñ, kun di suuney, nuñ munda wede ombide Raa y'a t'iidiba ita t'urzi k'Almasi geñ ni y' zuune.

⁵ Inkino mañ munda wede ombide geñ ti kaaga a duwo Raa y'an k'iidiba ita ye, wo ankenño y'an t'iidiba ita t'urzi k'Unde Kamilen a don zindi ti nebiyagi kane don kamilen.

⁶ Munda wede ombide geñ: T'urzi Rabila Majjaanawa, kane don Yawudiyagi ye ton aggaran ede an t'oonan kan soo ti don Yawudiyagi, a suldi don Raa yi boohiyo a donzi me. Kane an t'ize tudde soo, wo kane ton adda a munda wede Raa yi ruute y'aasa t'urzi k'Isa Almasi geñ me.

⁷ T'urzi munda wede Raa y'o ele ti beekadi n'a t'ize wede naabo ki kazita Rabila Majjaanawa a duwo. Y'ize inkino ti toogadi ere baadan a jiire.

⁸ Nuñ wede nenku a jiire ti diine don pay ki Raa*, wo ton mañ y'o d'ele beekadi n'a kizite

* **3:8 3.8** Kun wollo adda mattup ki 1 Korent 15.9.

rabila a urzi laale ki beehiykadí ere baadan a jiire ettiyo t'urzi k'Almasi, a don Yawudiyagi ye.

⁹ Son y'o d'ele urzi n'an di kize a duwo pay, mummino munda wede ti kaaga ombide gen Raa yi-ti y'isiyo kere me. Yon Raa wede ikkima suldi pay, munda gen ti kaaga y'a y'iili ombide†.

¹⁰ Y'ize inkinno kono ankenno yi dehu y'an di kize a kane don pay an d'ede urzi ki dokkiyo wo a don pay an d'ede toogo a kandaane, an di suune t'urzi don pay ogiyo ti suma k'Isa, tan miibi yon Raa i-d'ede suuniyo k'ono urzutú baadan baadan me.

¹¹ Suldi pay gen a-t'iide a munda wede Raa y'ilke ti poone y'a okkima duniya botto wo a lekka ki daayum, gen y'a y'ize t'urzi Galmeegin Isa Almasi.

¹² Kine in ziipe addin a Isa wo in t'ize ti yode tudde soo gen, in d'ede urzi in d'ette ki daana Raa daa k'orgiso.

¹³ Inkinno man n'un di rooto, a dabaradó ette kune addugun i-latte ye. Nun ni dabirsa man kune ulbugun un iso unse, wo t'urzi tode gette kun t'oono daryika.

Geyyiso ere k'Isa Almasi

¹⁴⁻¹⁵ Aame n'elkiyo a naabo ere Meega Raa y'ize gettiyo man, ni-t'ottilso a daana Raa wo ni di y' tamma kono yon Meeki don pay a kandaane wo a siido, undan a beezí.

¹⁶ Gen ni tondiyo Raa, kono t'urzi laale wede baadan ki goolikadí, y'un eelo toogo adda k'addugun t'urzi toogo k'Unde Kamilen.

† 3:9 3.9 Kun wollo adda mattup ki Romen 16.25-26.

¹⁷ Nun ni tondiyo soŋ kono Almasi y'a lekke adda k'addugun t'urzi zaapu k'adde a yode. Aame geŋ kune zakidī adda geyyiso aa undumu sondayzī i ti dīige, soŋ aa boŋ wede itadī zakidī.

¹⁸ Inŋino maŋ kune ti doŋ ki Raa oŋgo pay un d'ede toogo kun di suune, taŋ miibi Almasi y'inni giyye me. K'a ette k'ume tuuku, k'a-kili k'awwa, ki-ti deege d'andī siido toŋ maŋ, geyyisadī tod'te daayum ede.

¹⁹ Nun ni tondiyo kono kun di suune geyyiso k'Almasi ere in k'aaniya in ki suuniyo urzutú pay ye gettiyo. Inŋino maŋ addugun i-t'ôona ti laale wede pay ki Raa.

²⁰ In amma Raa, wede i-d'ede toogo y'aane y'a ise baadaŋ a ceere suldī pay doŋ in tondiyo koo in elkiyo toŋ maŋ. Y'isiyo inŋino t'urzi toogo ere yi d'isiyo a tukki kine.

²¹ Doŋ pay ogiyo ti suma k'Isa an di y' t'imme t'urzi k'Isa Almasi. Tamma a yode ki daayum, wo k'eda k'inŋi! Eyye.

4

Lekkiyo kettiyo kaŋ soo ki doŋ ogiyo ti suma k'Isa

¹ Inŋino maŋ a suldī pay geŋ, nun an ni ziida dangay kono ni gizite rabila ki Galmeega Isa, n'un d'eelo kooke: kune Raa y'un ti'n wiike kun t'ize doŋzī geŋ, kun di lekko ki diine a urzizī.

² A lekkiyagun gette kun t'iso doŋ i ki koliyo tuddaŋ ye, kun koona doŋ tasse wo doŋ an d'ede ombiŋe ki daayum. Ise wede tuuku ti lekkiyadī lekkiyadī toŋ kun soodo tuddugun ti geyyiso.

³ Unde Raa t'un ti'n ukkiye, in'kino man t'urzi tuuku kun deho urzi lekkiyo kettiyo kan soo ti toose, ere t'un ti'n gitte ti tuddugun.

⁴ Kine don i ziipe addin a Isa gen kine aa tudde soo, Unde Raa ton soo, in'kino kay Raa y'unni wiike in di zaape elkisadin a munda wede soo.

⁵ Galmeega Isa min yon soo, urzi zaapu k'adde a yode soo, wo urzi suyyiso batem ton soo.

⁶ Wo Raa yon soo, Meeki don pay, yon t'ekki suldi pay wo ti suldi pay gen yi d'isiyo naabadí, yon aame tuuku ton ede.

⁷ Wo a kine'n, wede tuuku ton Unde Kamilen ti-d'ele munda siidi siidi, a toogo ere Almasi yi ele ele.

⁸ Ono en an riine ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de:

«Aame yi-gili k'awwa gen, don k'olmidayi y'anni jiiire,

y'a ti'n zidde bulagi,

wo a duwo y'an d'ize beeko*.»

⁹ Wo gen, yi-gili min, i-kaza moo me? Para man ki poone'n yi diige ti dandi siido me?

¹⁰ Wede i diige ti dandi siido min, yon min yode wede i-gili k'awwa ki kandaane, kono suldi pay yi-ti'n one.

¹¹ Wo a duwo t'urzi k'Unde Kamilen y'an d'ele suldi an di naabe eego: ongo y'an ize don zina k'Isa, ongon nebiyagi, ongon don kazita Rabila Majjaanawa, ongon don dokkiyo wo ongo son don dooyiso duwo.

* **4:8 4.8** Kun wollo adda mattup ki Soom 68.19.

¹² Y'ize in̄kino kono d̄on̄ pay ki Raa an t'ise d̄on̄ aane i t'ise naabo ere Raa y'an ele, kono kine'n̄ tudde k'Almasi, in di t'ihira a urzi k'Isa me.

¹³ T'urzi geñ kine pay in t'isa kettiyo kañ soo a urzi zaapu k'addiñ a Isa, wo ti suuniyo k'Ulo Raa. In t'isa d̄on̄ i-dirse wo d̄on̄ ki diine kamilen̄, aa yode Almasi yon̄ ki diine kamilen̄.

¹⁴ Don̄ daggiya d̄uwo ti mentikadan̄ an in ki ti'n̄ mabilda ye t'urzi dooyisadan̄ ere oldo gette. In̄kino mañ in ki-t'isa aa d̄on̄ i baakiya, aa in̄ni sun̄ni bormo t'a ki sika ye, koo ise aa puutagi ursiño t'a ki sika ye.

¹⁵ Ki too mañ kine in di roote ono d̄on̄ d̄erec wo ti geyyiso tuddiñ. In̄kino t'urzi tuuku ton̄ kine in di t'ihira a urzi k'Almasi me, yon̄ goole ki d̄on̄ pay ogiyo ti suma yode.

¹⁶ Almasi geñ kine y'in di'n̄ ukkiye kañ soo, aa tukki wedusu ti lekkiyo kañ soo, mokiyağutú kettiso a okilagi pay. Aame mokiyaği tudde geñ kane zeere wo an naabiya pay beehiye mañ, tudde gette ti d'ohire wo ti-t'isiyo toogo. Geñ kine d̄on̄ i ziipe addiñ a Isa ton̄ in̄kino, aame in geyyiso tuddiñ pay wo wede tuuku naabadí yi ti-t'isiyo beehiye mañ, geñ kine in di t'ihira ti toogo ere ki Almasi.

Lekkiyo ere ki diine a urzi k'Almasi

¹⁷ Kun ollo koduwo, ono d̄on̄ ni rootiyo ti suma Galmeega: Kune kun ki d'ozire aa d̄on̄ i ki suune Raa soo d̄añjal ye ye, kane elkiyadan̄ daayum a suldi d̄on̄ ki bita.

¹⁸ Kane daayum elkiyadan̄ umbo an di lekkiyo adda zimolo, lekkiyo ere a urzi Raa an ki ti t'oona

ye, kono addan i t'ize zakidfi wo urzi Raa an ki y' suune ye.

¹⁹ Kane genj munda wede an isiyo an ki y' suune ye, an ti t'ele tuddan k'isiyo suldfi don ulpi, an d'isiyto suldfi pitinko a daana duwo pay.

²⁰ Wo kune'η, aame kun zuune Almasi genj an un ki'n duuye kun ki d'ozire inkino ye.

²¹ Ki kotto, kune kun illiga taayadi te, kune don kun aa ti gitte t'Isa kan soo genj, derec ere ki yode an un ti'n duuye.

²² Inkino manj lekkiyagunj ere ti kaaga kun ti koogor, lekkiyo ere oldo kun t'oolo kono tod'te ti-ti daggiya t'urzi suldfi don ulpi tudde ti dehu an un ti'n mabilisa.

²³ I dehu kun i d'ooli tuddugunj a Raa, y'un di'n ise aware t'urzi k'Unde Kamilenj ere un di-kima eggunj ere soodo a elkiso gettiyo.

²⁴ Kun t'ambo lekkiyo ere aware, tod'te Raa y'ize i deeyiso aa ki yode. Genj kun d'oziro aa yon yi dehu a urzi ki diinekamilenj, aa derec ki Raa t'inni dooyiso.

²⁵ Inkino manj lohito k'ono kun di sebbo dargunj, wede tuuku a bakadi yi rooto ono don derec kono kine kettiyo kan soo†.

²⁶ Aame kun ti gulkuwe tonj manj kun isa oldfiko ye, wo kun lekka ti kulkuwagunj bini peedo t'a t'ooro ye,

²⁷ kun i oola urzi a Meeda siitandani t'un ti'n mabilda ye.

²⁸ Wo wede y'oogire tonj y'oolo urzi k'oogire me. Ki too manj beehiye y'a naabe ti beezi a lekkiyadi te, y'a nooge don an k'ede munda ye.

† 4:25 4.25 Kun wollo adda mattup ki Zakari 8.16.

²⁹ Ti biziguṇ adde ono don ulpi ye, wo de kun rooto ono don unse aane a nooge zemba an di t'ihira a urzi zaapu k'adde a Isa, wo aane aase beehiye a kane don un ollige gen me.

³⁰ Unde Kamilen kun ti-kulkuwe ye, tod'te munda wede Raa y'un di'n iigire, i-kaza kune ki yode, bini onniyo ere k'addiyagun t'adda k'oldiko a t'ida a munda wede Raa yi dehu me‡.

³¹ Suldī don pay ulpi gen kun ti'n adde dokki t'adda k'addugun me, suldī don aakede: dekkiso kadigi, essiyo, kulkuwo, okko maade ti kaldita pay. Wo ita bundiko ere tuuku ton kun oolo.

³² Kun t'iso don beehiye wo kun wollo som-magi tuddugun, kun iso tambobino ti tuddugun aa Raa y'un ize tambobino t'urzi k'Isa Almasi§.

5

Lekkiyo adda toore

¹ Ankenno kun t'ize inni Raa don yi giyye baadan gen, kune kun ambo zindi*.

² A lekkiyagun gette kun geyyo daayum zemba, aa Almasi yode batum yi'n gize urzi geyyiso, y'a inda kono kine, yi-d'ili tuddi a Raa ki sedeke ere unse aa yode Raa yi dihe.

³ Anken kune don ki Raa gen, suldī don ulpi aakede: boliyo, isiyo suldī pitinko, okkiso a suldī pay, kane gen kun ise ye, sundan ton kun roote ye a diinagun me.

‡ **4:30 4.30** Kun wollo adda mattup ki Ezayi 63.10. § **4:32 4.32** Kun wollo adda mattup ki Matiye 6.12,14. * **5:1 5.1** Kun wollo adda mattup ki Lebitik 19.2 wo Matiye 5.48.

⁴ A diinagun beehiye ye kun di pelke t'ono forsale, t'ono don daa k'elkisadan wo t'ono don k'okko maade me. Ki too man beehiye'η kun di roote'η koduwo a Raa.

⁵ Kun suuno koduwo: Kane don boliyo, don isiyo suldi pitinjo wo don okkiso a suldi pay gen, aggaran umbo a suldi don Raa yi boohiyo a donzi adda moziko k'Almasi ti yode me. Suldi don kee k'okkiso eego gen, i t'ize longayza i jiire Raa.

⁶ Gen wenda soo ton y'un ti'n dagga ye t'ono don ki bita gen me, kono kulkuwo ki Raa ti-deegu a tukki don i-ti toogiyo a yode.

⁷ Kun t'ise onamgun soo ye ti don inkino gen me.

⁸ Ti kaaga kun lekkiyo adda zimolo, wo anken kun lekkiyo kettiyo kan soo ti Galmeega gen, kune'η adda toore†. Inkino man kun oziro aa don i sooru adda toore,

⁹ kono wede yi sooru adda toore gen y'aase naabadí pay majjaanawa, ki diine wo d'erec.

¹⁰ Kun deho munda wede beehiye Galmeega ulbí i-d'ise unse.

¹¹ Kun aa ti keyye ye ti don isiyo naabo ere adda zimolo aa ki k'aagila ti munda ye gette, ki too man naabadan kun an ti waare.

¹² Naabadan ere ombide an isiyo gette ki rootiyo sukiyagi.

¹³ Wo de naabadan ere a zimolo gette i wiira man, kane an wenda kun di'n suuna kollo.

¹⁴ Munda wede itadí i t'adfiya gen yon aa a onnu. Kono kamo an di rootiyo, an'de:

† 5:8 5.8 Kun wollo adda mattup ki Ezayi 60.1-3.

«Kee wede ki moone geɗ, ki t'onno ti moone me. T'adda diine dɔŋ unto, ki t'onno, maɗ toore k'Almasi y'a toora eedá‡.»

¹⁵ Inkiɗo maɗ kun koona mentikagi a lekkiyagun te. Kun t'ise dɔŋ elkisadaɗ umbo ye, wo kun t'iso dɔŋ mentikagi.

¹⁶ A onniytagi ankenno eɗ oldiko ti t'ize baadaɗ, wo kine peedo tod'te ede geɗ in iso daayum naabo ere beehiye.

¹⁷ Inkiɗo maɗ kun t'ise aa dɔŋ i ki suune munda ye ye, wo de kun suuno munda wede Galmeega Raa yi dehu kun d'ise.

¹⁸ Kun ti-t'ise tuddugun kaca kaca ti toote ye, yode geɗ y'a ki dagge, ki too maɗ kun lekko daayum ôoniyo t'Unde Raa.

¹⁹ Kun elo kooke ti tuddugun t'urzi k'ôrdari dɔŋ ki tamma Raa, ti ôrdari dɔŋ k'ono Raa wo ti dɔŋ ettiyo t'urzi k'Unde Raa. Kun ôoro a Galmeega wo kun y'amma t'addugun pay§.

²⁰ Daayum kun rooto koduwo a Meega Raa ti suma Galmeegin Isa Almasi, a suldi dɔŋ pay y'isiyo.

Erayi ti kuulizaɗ

²¹ Kune'ɗ wede tuuku ton yi kili t'ekki bakadi ye, kono geɗ kun ottilso a Almasi.

²² Ni rootiyo a kune erayi, kun kili t'ekki kuulugun ye, geɗ beehiye aakede kun ki koliyo t'ekki Galmeega Isa ye.

‡ **5:14 5.14** Adda mattup ki Epez 5.14 eɗ koo, i-kaza ôoro ki dɔŋ i ziipe addaɗ a Isa ti poone an d'ôoro. § **5:19 5.19** Kun wollo adda mattup ki Soom 33.1-3.

²³ Derec, yo kule gen yon goole t'ekk'eddí, aa Almasi yon goole t'ekki don ogiyso ti suma yode, kane gen tuddí, wo yon Wede k'Uttiyadan.

²⁴ Aa don ogiyso ti suma k'Isa an ki koliyo t'ekk'Almasi ye gen, kane erayi ton a suldí pay an ki kili t'ekki kuulizan ye.

²⁵ Ni rootiyo a kune kuuli, kun geyyo eraygun aa Almasi yi giyye don ogiyso ti suma yode: y'a iyye y'a ele tuddí, y'a inda kono kane.

²⁶ Y'ize inkino kono yi dehu kane pay gen y'an ise don kamilen t'urzi k'onamí wo t'urzi k'ahu*, man yi di'n kiza a Raa kane don kamilen a daanadí me.

²⁷ Isa yi dehu don pay ogiyso ti suma yode gen y'a ti'n t'ogiya a daanadí ti majjaanikadan pay, don kamilen, wenda soo ton yi k'aana y'an ki zaapa ono eedan ye, sole solen daa malkuwe, daa k'oldíko munda.

²⁸ Gen inkino kay, kune kuuli kun di geyye eraygun, aa kun geyyiso tuddugun batum. Wede yi geyyiso eddí man, gen yi geyyiso tuddí batum.

²⁹ Wede a kiigira tuddí umbo, ki too man yi di t'ele ombo wo y'a t'okkima, aakede Almasi y'an isiyo a don pay ogiyso ti suma yode.

³⁰ Ki kotto kine mokiyagi ki tudde yode.

³¹ Ono en an riine ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de: «Kono kamo kule yi d'oola meegi ti meedí, y'a di ketta bin ti eddí. Kane sire gen an t'isa tudde soo†.»

* **5:26 5.26 T'urzi K'ahu:** I-kaza suyiso batem. Kun wollo adda mattup ki Tit 3.5. † **5:31 5.31** Kun wollo adda mattup ki Zenez 2.24.

³² Kane ono gen deere wo dɛrec ombide, wo nun ni rootiyo in̄kino a tukk'Almasi ti dɔŋ pay ogiyso ti suma yode.

³³ Wo gen kune'ŋ wede tuuku toŋ y'a geyye eddɪ aa tuddɪ batum, wo erewo toŋ t'a olliga ono kulatú kay.

6

In̄ni ti maawan

¹ Ni rootiyo a kune in̄ni, kun ollo ono ki maawugun, in̄kino gen dɛrec aa Galmeega yi dehu.

² Urzi k'oogoro soo, y'ede: «Ki elo suma a meegá ti meedá*.» En̄ urzi k'oogoro wede ki poone kettiyo ti munda wede Raa yi ruute y'aasa.

³ Munda wede Raa yi ruute'ŋ: «Wede y'ollige ono maawí gen, y'a lekka ti un̄suwo wo ozzinagí baadan̄ a duniyadɪ me†.»

⁴ Ni rootiyo a kune maawi, in̄nigun̄ kun ti'n kulkuwe ye, wo kun'ni dooyo, kun aa t'in zaapo a urzi wede beehiye ettiyo ti Galmeega.

Bulagi ti galmaawan

⁵ Ni rootiyo a kune bulagi, a galmaawugun̄ a siido en̄ kun ollo onaman̄ daa koliyo tuddugun̄, ti ottilso wo t'adde soo, aakede kun i naabiya a Isa Almasi.

⁶ Kun naabe beehiye'ŋ a daanadan̄ dɔo ye, kono an un̄ di'n t'imme me. Kun suune kune'ŋ bulagi k'Almasi, gen̄ kun naabo t'addugun̄ pay aa Raa yi dehu.

* **6:2 6.2** Kun wollo adda mattup ki Egzod 20.12. † **6:3 6.3** Kun wollo adda mattup ki Deeterenom 5.16.

⁷ Kun naabo a dfaanadan t'addugun pay aa kun naabiya a Galmeega batum, a duwo ye.

⁸ Kun suune ise wede bule, bule ye ton man, wede tuuku ton Galmeega yi-t'ela munda a naabadí ere beehiye y'ize.

⁹ Wo kune galmaawi ki bulagi, a bulagugun ton kun an iso beehiye aa kane an un isiyo kay. Kun an ise ulsu ye. Kun suune kune ti bulagugun pay min Galmeegugun soo a kandaane, yode gen y'inni wolliyo kine duwo pay min kan soo‡.

Suldi k'arka ki don i ziipe addan a Isa

¹⁰ Ki dangiya ni dehu n'un di roote'ŋ, kun deho toogo t'urzi Galmeega wede i-d'ede toogo baadan a jiire.

¹¹ Kun ti soko suldi k'arka pay don Raa y'un eliyo a beygun kono kun d'ohira toogo aame Meeda siitandani t'iiziga mabilsagun man.

¹² Deyyiso ere in deyye te, ti don tudde aa kine ye, in deyye ti don aakede: don an d'ede urzi ki dokkiyo, don deero wo ti mozagi don adda duniya ere ki zimolo, wo in deyye son ti siitandani i lekkiyo a kandaane.

¹³ Inkino man kun ti soko pay suldi k'arka don Raa y'un eliyo a beygun, kono onniyo ere oldo t'iina man, kun d'ohira toogo a wede etto deyyisagun, kun deyya bini kun di y' ceera, wo kun di seeda daayum zakidi.

¹⁴ Kun t'ohor kan ohire, a toonugun kun ti ketto kaykisa, tode gette aa d'erec ere un d'ede

‡ 6:9 6.9 Kun wollo adda mattup ki Deeterenom 10.17.

a urzi Raa. Kun t'osso saapa, tode gette aa soorugun ere ki diine§.

¹⁵ Kun t'osso tobiyagi a zongun, kane gen aa toogo k'ettiyo ki kazita Rabila Majjaanawa ere ki toose*.

¹⁶ Daayum kun zaapo addugun a Raa, kono to zaapu k'adde gette tod'te a kune'η aa dargine i-t'eegirso lenyagi bizaη uwwo bila bila dōη Mohita k'oldiko t'akkisa ki tuddugun.

¹⁷ Eggun kun t'osso kakkile maala, yode gen aa Raa y'un utte, wo kun aa t'ambo soη kasigara ere Unde Raa t'un ele, tode gette aa Ono Raa dōη a bizigun†.

¹⁸ A suldi pay gen aame ize munda toη maη, kun tondo Raa t'urzi k'Undi. Kun tondo, kun sappa bere, kun koona mentikagi, kun t'orme ye. Kun tondo ki dōη ki Raa pay.

¹⁹ A nuη Pool toη maη kun tondo Raa kono y'o t'elo onami, aame ni t'ihina bizo gen n'a roote kereη daa k'orgiso Rabila Majjaanawa ere y'o iidiba ita ette.

²⁰ Ankenno nuη adda dangay toη, kono Rabila Majjaanawa ette nuη aa bize k'Isa Almasi. In kino kun tondo Raa kono n'a roote kereη daa k'orgiso aakede Raa yi dehu.

Toose ki dangu

²¹ Nuη ni dehu n'a t'igibe Tisik, leemadey wede ki geyyiso, yon yi seedu zakidi a naabo Galmeege gen, rabilado pay y'un di-t'eley.

§ 6:14 6:14 Kun wollo adda mattup ki Ezayi 11.5; 59.17. * 6:15 6:15 Kun wollo adda mattup ki Ezayi 52.7. † 6:17 6:17 Kun wollo adda mattup ki Ezayi 59.17; 49.2.

²² Injino manɗun ni y'agisa toɗ min, kono y'un di kizɗe mummino ay lekkiyo me wo y'un di-tassey addugun.

²³ A kune zemba pay geɗ Meega Raa ti Galmeegin Isa Almasi an un elo toose, wo geyyiso, un di'n nooge a zaapu k'addugun a Raa.

²⁴ Geɗ beeko Raa ti koono ti don pay i geyyiso Galmeegin Isa Almasi, ti geyyiso ere i ki deegu ye.

**Mattup ki Taasuwa ere Aware
Mukulu: Mattup ki Taasuwa ere Aware (New
Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Guerguiko (Mukulu)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source
files dated 14 May 2025

523c1c0a-f8ac-5d2f-aebe-7063b0de6b23